

SİRKÜLER

Sirküler No : 2015/39

Sirküler Tarihi : 24.04.2015

Konu : Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği

Kara, deniz ve hava taşıtlarından oluşan 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listeye ilişkin olarak, daha önce yayımlanan ÖTV Genel Tebliğlerinin ilgili bölümleri günümüz koşullarına uygun şekilde revize edilmiş; basit, sade ve anlaşılabilir tek tebliğ haline getirilmek suretiyle “Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği” olarak 20.04.2015 tarih ve 29330 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış olup, bahse konu tebliğ **1 Mayıs 2015** tarihinde yürürlüğe girecektir.

Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği ile yapılan **önemli** değişiklikler yürürlükten kaldırılan tebliğlerde yer alan belirlemeler ile karşılaştırmalı olarak aşağıda gösterilmiş olup, bahse konu tebliğ sirkülerimize eklenmiştir.

Değişiklik Öncesi

1 Seri Numaralı ÖTV Genel Tebliği 2. 5. Motorlu Araç Ticareti Yapanlar

Bu Kanunun uygulanmasında motorlu araç ticareti yapanlar, kayıt ve tescile tabi olan araçları satmak üzere; imal, inşa veya Sanayi ve Ticaret Bakanlığında alınan "**Garanti Belgesi**"ne istinaden ithal edenler, fabrika, ana bayi, bölge bayii, bayi, yetkili satıcı ve acenteler ile Maliye Bakanlığınca bu nitelikte olduğu tespit edilenlerdir.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığında "**Garanti Belgesi**" alan ithalatçılar, bu belgenin aslını veya noter tarafından onaylı bir örneğini gümrük idaresine vermek suretiyle ithalatta ÖTV ödemeksizin işlem yapabileceklerdir. Bu uygulamadan yararlanan ithalatçılar, Sanayi ve Ticaret Bakanlığında aldıkları garanti belgesinin, aslının aynı olduğu imzalanarak ve kaşe tatbik edilerek onaylanmış fotokopilerini, bu kapsamda ithal edilen taşıt aracının ilk iktisabına ilişkin olarak verecekleri ÖTV beyannamesine de ekleyeceklerdir. Vergi dairesi, ithal edilen araç ile beyanda bulunulan araca ait bilgileri kontrol edecektir.

Kanunda "Maliye Bakanlığınca bu nitelikte oldukları tespit edilenler" olarak nitelendirilenler, Türkiye'de kayıt ve tescil edilmemiş motorlu araçlar üzerinde tadilat veya ek imalat yapmak suretiyle motorlu araç ticaretiyle uğraşan kişi ve kurumlardır. Bunların motorlu araçların tadilatını veya bu araçlarla ilgili ek imalat yaptıklarını gösteren sanayi sicil belgesi sahibi olmaları gerekmektedir. Bu mükellefler durumlarını tevsik eden sanayi sicil belgesinin noterce onaylı örneğiyle* birlikte Maliye Bakanlığınca (Gelirler Genel Müdürlüğü) başvuracaklardır. Maliye Bakanlığınca yapılacak değerlendirme sonucu başvuru sahibi mükelleflere, kayıt ve tescile tabi olan motorlu araçların tadilatı veya ek imalatını yaparak bunları satmak üzere alımında veya ithalinde ÖTV uygulanmaması gerektiğine dair bir yazı verilecektir. Bu yazının bir örneği, Maliye Bakanlığınca mükellefin ÖTV yönünden bağlı olduğu vergi dairesine gönderilecektir.

Maliye Bakanlığında söz konusu yazıyı alan mükellefler, trafik şube ve bürolarına kayıt ve tescil edilmemiş taşıt araçlarını tadilat ya da ek imalat yaparak satmak üzere iktisap veya ithalatlarında, bu yazının aslını veya noter tarafından onaylı bir örneğini satıcıya veya gümrük idaresine vermek suretiyle ÖTV ödemeksizin işlem yapabileceklerdir.

Ayrıca kamu kurum ve kuruluşlarına motorlu araç temin eden Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü, Bölge Müdürlükleri ve Satış Müdürlüklerinin de, yukarıda belirtilen niteliklere bakılmaksızın, motorlu araç ticareti yapanlar kapsamında değerlendirilmesi uygun görülmüştür.

Değişiklik Sonrası

I/B-4. Motorlu Araç Ticareti Yapanlar

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (d) bendine göre, "motorlu araç ticareti yapanlar", kayıt ve tescile tabi olan taşıtları satmak üzere imal, inşa veya ithal edenler ile fabrika, ana bayi, bölge bayii, bayi, yetkili satıcı, acenteler ve Maliye Bakanlığınca bu nitelikte olduğu tespit edilenlerdir.

Bayilik, yetkili satıcılık veya acentelik ilişkisinin noter nezdinde yapılmış sözleşme ile tesis edilmiş olması aranır.

Kayıt ve tescile tabi taşıtları satmak üzere ithal edenlerin, motorlu araç ticareti ile iştigal ettiklerini, ilgili ticaret sicili müdürlüğünden alınan ve faaliyet/işletme konuları arasında motorlu araç ticareti veya benzeri ifadelerin bulunduğu "Sicil Tasdiknamesi"nin veya yazının aslını ya da noter onaylı örneğini gümrük idarelerine ibraz etmek suretiyle tevsik etmeleri halinde, ithal aşamasında ÖTV aranmaksızın işlem tesis edilir. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı nezdinde yürütülen Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS) üzerinden kuruluşu yapılarak tescil işlemi gerçekleştirilenlerden "Sicil Tasdiknamesi" veya yazı ibrazı istenmez. Bu kapsamda MERSİS numaraları üzerinden sicil kayıtlarındaki faaliyet konularının kontrol edilmesi suretiyle motorlu araç ticareti ile iştigal edip etmedikleri tespit edilir. MERSİS üzerinden bu kontrolün yapılmasının mümkün olmaması halinde, bunlardan da söz konusu belge veya yazının ibrazı istenir. Bunun yanı sıra, kayıt ve tescile tabi taşıtları satmak üzere ithal edecek olanların, bu kapsamda ithalatlarında ÖTV aranmaksızın işlem tesisi için gümrük müdürlüklerince, ilk iktisabı yapılmamış ÖTV'ye tabi motorlu araçların ticaretinin ithalatçılar tarafından icra edildiğine dair bağlı olunan vergi dairesi müdürlüğünden/başkanlığından alınan yazının aslı veya noter onaylı örneği de aranır. Bu yazı, vergi daireleri tarafından en fazla iki yıllık dönemleri kapsayacak şekilde verilir ve yazının geçerlilik süresi içinde yapılan ithalatlar bakımından geçerlidir.

Kanunun 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (d) bendi kapsamında, Maliye Bakanlığınca bu nitelikte oldukları tespit edilenler, Türkiye'de kayıt ve tescil edilmemiş motorlu araçlar üzerinde tadilat veya ek imalat yapmak suretiyle motorlu araç ticaretiyle uğraşanlardır. Bunların, taşıtların tadilatını veya bu taşıtlarla ilgili ek imalat yaptıklarını gösteren sanayi sicil belgesine sahip olmaları gerekir. Bu mükellefler, durumlarını tevsik eden sanayi sicil belgesinin aslı veya noter onaylı örneğiyle birlikte Gelir İdaresi Başkanlığına başvururlar. Yapılacak yoklama ve değerlendirme sonucuna göre başvuru sahibi mükelleflere, kayıt ve tescile tabi olan motorlu taşıtların tadilatı veya ek imalatını yaparak bunları satmak üzere yurt içinden alımında veya ithalinde, ÖTV uygulanmaması gerektiğine dair bir örneği Tebliğ ekinde (EK:1) olarak yer alan yazı verilebilir. Ayrıca, sanayi sicil belgesinin yenilenmesi veya değişikliği, unvan, adres, vergi kimlik numarası değişikliği gibi durumlarda, Gelir İdaresi Başkanlığına başvurularak, yeni bir yazı verilmesi talep edilir. Sanayi sicil belgesinin yenilenmesi veya değişikliği halinde, yeni sanayi sicil belgesinin aslı veya noter onaylı örneğiyle birlikte başvurulması gerektiği tabiidir.

Gelir İdaresi Başkanlığından söz konusu yazıyı alan mükellefler, kayıt ve tescil edilmemiş taşıtları tadilat veya ek imalat yaparak satmak üzere yurt içinden alımında veya ithalinde, bu yazının aslını veya noter onaylı örneğini satıcıya veya gümrük idaresine vermek suretiyle ÖTV ödemeksizin işlem yapabilir. **İthalde bu yazıyı ibraz edenlerden, ayrıca vergi dairesi yazısı aranmaz.**

Söz konusu yazıya istinaden ÖTV uygulanmaksızın satın alınan Kanun ekinde (II) sayılı liste kapsamındaki taşıtların, tadilat veya ek imalat yapılarak mezkûr Kanunun 1 inci maddesi kapsamında tesliminde, tadilat veya ek imalat yapanlar tarafından ÖTV beyan edilip ödeneceği tabiidir. Ayrıca, yazı sahibi mükellefler tarafından, tadilat veya ek imalat sonrası kayıt ve tescile tabi taşıtların satılmak üzere bayileri veya acentelerine teslimi ÖTV'ye tabi değildir. Ancak, bu taşıtların söz konusu bayi veya acenteler tarafından ilk iktisap kapsamında satış ÖTV'ye tabidir.

Kamu kurum ve kuruluşlarına taşıt temin eden Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü yukarıda belirtilen nitelikler aranmaksızın, motorlu araç ticareti yapanlar kapsamındadır.

<p>Bu Tebliğin yayımından önce taşıt alım vergisi uygulamasına ilişkin olarak verilen "Motorlu Araç Ticareti Faaliyet Belgeleri" ile mükelleflerin bu nitelikte olduklarına dair Maliye Bakanlığınca verilen yazıların ÖTV uygulamasında geçerliliği bulunmamaktadır.</p>	
	<p>III/B-2.2. 87.03 Tarife Pozisyonu Sırası Kapsamındaki, Yük Taşıma Kapasitesi Yolcu Taşıma Kapasitesinden Fazla Olan Taşıtlar</p> <p>8 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Tarife-Sınıflandırma Kararları)18 uyarınca;</p> <p>i. 1+1, 1+3, 1+4 veya 1+7 koltuklu, Şoför ve öndeki yolcunun arkasındaki kısımda emniyet kemerleri veya emniyet kemeri montajı için tertibat, koltuk ve emniyet ekipmanı montajı için sabit tertibat, taşıtın iç kısmının her tarafında, araçların yolcu bölümlerinde yer alan konfor özellikleri ve iç döşemeleri (örneğin yer kaplamaları, havalandırma, iç aydınlatma, küllükler), iki yan panel boyunca arka camları bulunan (en arkada yük bölümünün sağ ve sol taraflarında cam bulunsun bulunmaması); şoför ve öndeki yolcuların bölümü ile insan veya eşya taşınması için kullanılan arka bölüm arasında sabit bir panel veya bariyer bulunmayan kapalı kasa motorlu taşıtlar 87.03 tarife pozisyonunda,</p> <p>ii. 1+1 koltuklu, şoför ve öndeki yolcunun arkasındaki kısımda emniyet kemerleri veya emniyet kemeri montajı için tertibat, koltuk ve emniyet ekipmanı montajı için sabit tertibat, kargo kısmında araçların yolcu bölümlerinde bulunan konfor özellikleri ve iç döşemeleri (yer kaplamaları, havalandırma, iç aydınlatma, küllükler) bulunmayan, iki yan panel boyunca arka camları bulunan (en arkada yük bölümünün sağ ve sol taraflarında cam bulunsun bulunmaması) veya bulunmayan; şoför ve öndeki yolcuların bölümü ile insan veya eşya taşınması için kullanılan arka bölüm arasında sabit bir panel veya bariyer bulunan kapalı kasa motorlu taşıtlar ise 87.04 tarife pozisyonunda sınıflandırılmaktadır.</p> <p>(II) sayılı listede, 87.03 tarife pozisyonunda sınıflandırılan söz konusu taşıtlardan,</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Yük taşımada kullanılan (yük taşıma özelliği esas olan), ☐ Azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan, ☐ Yolcu taşıma kapasitesi istiap haddinin % 50'sinin altında olan <p>çok amaçlı (hem yolcu hem de yük taşımada) kullanılan taşıtların vergi oranı %15 olarak belirlenmiştir.</p> <p>Çok amaçlı bir taşıtın bu kapsamda değerlendirilebilmesi için söz konusu kriterlerden birinin veya ikisinin sağlanması yeterli olmayıp, kriterlerin üçünün birden sağlanmış olması gerekir. Dolayısıyla, bu kapsamdaki yolcu taşıma kapasitesi hesabı "yük taşımada kullanılma" ifadesinin tanımı mahiyetinde olmayıp, ayrı bir kriter mahiyetindedir.</p> <p>Bu bağlamda, yolcu taşıma kapasitesi istiap haddinin %50'sinin altında olmakla birlikte esas itibarıyla yük taşımada ziyade yolcu taşıması için imal edilen ve binek otomobillerden farkı bulunmayan, yük taşımada kullanılma vasfını verecek mahiyette yük taşımada kullanılabilecek bölümü bulunmayan (istiap haddi kriterini koltuklar arası boşluklar dolayısıyla sağlayabilen) taşıtlar, istiap haddi kriterine bakılmaksızın, (II) sayılı listenin 87.03 tarife pozisyonu sırasının "- Diğerleri" kategorisi kapsamında vergilendirilir.</p> <p>Ayrıca, (II) sayılı listeye göre, 87.03 tarife pozisyonunda sınıflandırılan taşıtlardan;</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Yukarıda belirtilen kriterleri sağlamakla birlikte istiap haddi 850 kg'ın altında olup motor silindir hacmi 2000 cm³'ü geçen (sadece elektrik motorlu olanlar hariç), ☐ Yukarıda belirtilen kriterleri sağlamakla birlikte istiap haddi 850 kg'ı aşmış motor silindir hacmi 2800 cm³'ü geçen (sadece elektrik motorlu olanlar hariç), ☐ Azami ağırlığı 3,5 tonu aşan (sürücü dâhil 9 kişilik oturma yeri olup motor silindir hacmi 3200 cm³'ü geçmeyenler ile sürücü dâhil 9 kişilik oturma yeri olup sadece elektrik motorlu olanlar hariç) <p>taşıtlar da "- Diğerleri" kategorisi kapsamında vergilendirilir.</p>

	<p>III/B-2.1. On ve Daha Fazla Oturma Yeri Olan Taşıtlar</p> <p>(II) sayılı listede 87.02 tarife pozisyonu sırasında, "Otobüs", "Midibüs" ve "Minibüs" yer almakta olup, ÖTV uygulamasında söz konusu taşıtlardan;</p> <p>☐ Sürücü dâhil 10 ila 15 kişi taşıma kapasitesi olanlar minibüs,</p> <p>☐ Sürücü dâhil 16 ila 25 kişi taşıma kapasitesi olanlar midibüs,</p> <p>☐ Sürücü dâhil 26 kişi ve üzerinde taşıma kapasitesi olanlar otobüs</p> <p>olarak değerlendirilir. Dolayısıyla, (II) sayılı listede 87.02 tarife pozisyonu sırasında yer alan otobüs, midibüs ve minibüslerin vergilendirilmesinde yukarıdaki tanımlara göre işlem tesis edilir.</p> <p>Söz konusu taşıtlar bakımından "taşıma kapasitesi" ifadesinden kasıt, taşıttaki fiilen mevcut koltuk sayısı olup, koltuk montajı için sabit tertibat (açık koltuk bağlantı tertibatı) sayısı ve ayakta taşınabilecek yolcu sayısı, bu taşıtların tabi olduğu vergi oranı bakımından sınıflandırılacağı kategorinin belirlenmesinde dikkate alınmaz.</p> <p>Bununla birlikte, taşıtın mevcut koltuk sayısının belirlenmesinde, söz konusu taşıtların engellilerin tekerlekli sandalye ile seyahatine imkân verecek şekilde üretimine/tadilatına yönelik olarak, koltuk montajına ilişkin sabit tertibatların korunup korunmadığına bakılmaksızın, tekerlekli sandalyelerin taşıt içerisinde koltuk olarak kullanılmasını sağlayacak şekilde yapılacak her bir sabit tertibat ayrı birer koltuk olarak değerlendirilir.</p>
<p>15.3.2. Kayıt ve Tescil Edilmiş Olan Araçların Tadilatında Ek ÖTV Tarhiyatı</p> <p>ÖTV Kanununun 15 inci maddesinin 2 numaralı fıkrasının (b) bendinde 5228 ve 5281 sayılı Kanunlarla yapılan değişikliklere göre, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanların, beş yıl içinde 87.02 (Otobüs ve midibüs hariç), 87.03 ve 87.04 ("Diğerleri" grubu hariç) tarife pozisyonunda yer alan mallara dönüştürülmesi halinde, daha önce ödenen vergi mahsup edilmek suretiyle bu malların ilk iktisabındaki matrah esas alınarak değişiklik uyarınca adına kayıt ve tescil işlemi yapıldıktan, kayıt ve tescil tarihinde geçerli olan oran üzerinden hesaplanacak ÖTV, bu tarihte tarh ve tahakkuk ettirilecektir.</p> <p>ÖTV Kanununun 19 uncu maddesinin (b) bendi ile aynı Kanunun 15/2-b maddesinde değişiklik yapan 5228 ve 5281 sayılı Kanunların ilgili maddelerinin yürürlüğe girdiği tarihler gözönüne alındığında, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olan ve Kanunun yürürlüğe girdiği 1.8.2002 tarihinden sonra ilk iktisabı yapılan araçların;</p> <p>- 1.8.2003 tarihinden itibaren 87.03, - 3.8.2004 tarihinden itibaren 87.04 ("Diğerleri" grubu hariç), - 31.12.2004 tarihinden itibaren 87.02 (Otobüs ve midibüs hariç),</p> <p>tarife pozisyonunda yer alan mallara dönüştürülmesi halinde, değişiklik uyarınca adına kayıt ve tescil işlemi yapılacak olan kişi veya kuruluşlar tarafından, kayıt ve tescil işleminden önce, bu işlemin yapılacağı yerde tek vergi dairesi varsa bu vergi dairesine, birden fazla vergi dairesi varsa motorlu taşıtlar vergisi ile yetkili vergi dairesine (22 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliğinin C/f bölümü ile değiştirilen ibare) Gelir İdaresi Başkanlığının "www.gib.gov.tr" adresindeki Formlar ve Yayınlar/Beyanname Örnek Formları bölümünde yer alan 2A numaralı ÖTV beyannamesinin (A4) kağıdı boyutundaki çıktısı verilecektir. Bu suretle yapılacak beyanda, aracın ilk iktisabındaki matrah üzerinden kayıt ve tescili tarihinde geçerli olan orana göre hesaplanacak vergiden, ilk iktisapta ödenen vergi mahsup edilebilecektir.</p>	<p>IV/Ğ-2. Kayıt ve Tescilden Sonra Tadilat</p> <p>Özel Tüketim Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendine göre, (II) sayılı listedeki taşıtlardan kayıt ve tescile tabi olanların, kayıt ve tescilden sonra, taşıtların ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıllık süre geçmeden, (II) sayılı listedeki;</p> <p>☐ 87.02 (Otobüs ve midibüs hariç), ☐ 87.03, ☐ 87.04 ("Diğerleri" grubu hariç)</p> <p>tarife pozisyonu sıralarında yer alan taşıtlara dönüştürülmesi halinde, değişiklik uyarınca adına kayıt ve tescil işlemi yapılacak olan kişi veya kuruluşlar tarafından, kayıt ve tescil işleminden önce, bu işlemin yapılacağı yerde tek vergi dairesi varsa bu vergi dairesine, birden fazla vergi dairesi varsa motorlu taşıtlar vergisi ile yetkili vergi dairesine, örneği Gelir İdaresi Başkanlığının web adresindeki "Formlar ve Yayınlar / Beyanname Örnek Formları" bölümünde yer alan (2A) numaralı ÖTV Beyannamesi kağıt ortamında düzenlenerek verilir.</p> <p>Örneğin, ilk iktisap tarihi 10/11/2012 olup, ilk tescili sırasında oturma yeri sayısı sürücü dâhil iki kişi, motor silindiri hacmi 2.476 cm³ olan ve 87.04 tarife pozisyonu sırasının "- Diğerleri" grubunda vergilendirilen 2012 model kapalı kasa kamyonetin, 5/6/2014 tarihinde 87.03 tarife pozisyonu kapsamındaki oturma yeri sayısı sürücü dâhil altı kişilik bir taşıta dönüştürülmesinde bu uygulama kapsamında ilave ÖTV beyanı ve ödenmesi gerekir. Ancak, 87.04 tarife pozisyonundaki eşya taşımaya mahsus kapalı kasa kamyonetin, kayıt ve tescilden sonra 87.02 tarife pozisyonunda yer alan midibüse dönüştürülmesi halinde yapılan tadilat sonucu ÖTV farkı oluşmaz.</p> <p>Aynı şekilde, 87.04 tarife pozisyonundaki bir taşıtın, 87.05 tarife pozisyonundaki yol süpürme aracına veya çöp kamyonuna dönüştürülmesinde de ilave ÖTV beyanı ve ödenmesi aranmaz.</p> <p>Bu uygulama kapsamında yapılacak beyanda, ilk iktisapta ödenen verginin, tadilata tabi tutulan taşıtın ilk iktisabındaki matrah esas alınarak tadilat sonrası kayıt ve tescil tarihinde yeni taşıt için geçerli olan orana göre</p>

<p>Ancak ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçtikten sonra yukarıda belirtilen araçlara dönüştürülen araçlar için, Kanununun 15 inci maddesinin 2 numaralı fıkrasının (b) bendi hükmüne göre ÖTV tarhiyatı yapılmayacaktır.</p>	<p>hesaplanan vergiden indirilmesi mümkündür.</p> <p>İlk iktisap tarihinden itibaren beş yıl içinde söz konusu dönüştürme işlemi yapılmakla birlikte, kayıt ve tescilin bu süreden sonra yapılması, yukarıda belirtilen yönde işlem tesisine engel teşkil etmez.</p> <p>Ayrıca, tadilat sonrası taşıtın kayıt ve tescil tarihinde geçerli vergi oranının, tadilata tabi tutulan taşıtın ilk iktisabında geçerli olan vergi oranından düşük veya bu orana eşit olması halinde de ilave ÖTV beyanı ve ödemesi aranmaz. Örneğin, 2010 yılında %10 ÖTV ödemek suretiyle ilk iktisabı yapılan kapalı kasa kamyonetin, 2013 yılında 87.02 tarife pozisyonundaki sürücü dâhil (13) kişilik minibüse dönüştürülmesinde, minibüsün ÖTV oranını %9 olması nedeni ile bu dönüşümden dolayı ilave ÖTV ödenmez.</p>
<p>7.2.1. Malul ve Engellilere Mahsus Taşıt Araçları İstisnası</p> <p>Kanununun 7 nci maddesinin 5228 sayılı Kanunla değişik 2 numaralı fıkrası ile (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi mallardan 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.I.P. numaralarında yer alanların, sakatlık derecesi % 90 veya daha fazla olan malul ve engelliler ile bizzat kullanma amacıyla sakatlığına uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malul ve engelliler tarafından beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı vergiden istisna edilmiştir.</p> <p>7.2.1.1. Sakatlık Dereceleri % 90 ve Daha Fazla Olan Malül ve Engelliler Adına Kayıtlı Araçlarda İstisna Uygulaması</p> <p>(II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi araçlardan 87.03 (motor silindir hacmi 1600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 tarife pozisyonlarında yer alanların, sakatlık derecesi % 90 veya daha fazla olan malul ve engelliler tarafından beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı ÖTV'den müstesnadır. Bu istisnadan yararlanmak için, sakatlık derecesi % 90 veya daha fazla olan malül ve engellilere ait taşıtın özel tertibatlı olması şartı aranmayacaktır. Sakatlık dereceleri, Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelikle* belirlenen esaslara göre tespit edilecektir. (14 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliğinin 5 inci bölümü değişen cümle) Söz konusu Yönetmeliğe göre sakatlık derecesi % 90 veya daha fazla olduğuna dair yetkili sağlık kuruluşlarından alınacak sağlık kurulu raporunun aslı veya noter onaylı örneği, araçların ilk iktisabının yapılacağı motorlu araç ticareti yapanlar tarafından vergi dairesine verilecek 2A numaralı ÖTV beyannamesine eklenecek ve beyannamede ÖTV hesaplanmayacaktır. Vergi dairesince kabul edilen beyanname ve ekleri incelenerek tahakkuk fişi ve istisna uygulandığını gösteren "ÖTV Ödeme Belgesi" düzenlenecek ve mükellefe verilecektir.</p>	<p>II/C-1. Malul veya Engellilerin Taşıt Alımlarında İstisna</p> <p>Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde düzenlenen, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi malların malul veya engelliler tarafından beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabında uygulanan istisnaya ilişkin usul ve esaslar aşağıda belirlenmiştir.</p> <p>1.1. Tanımlar</p> <p>Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi uygulamasında;</p> <p>Engelli sağlık kurulu raporu: Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik13 (veya raporun alındığı tarihte yürürlükte olan engelli sağlık kurulu raporu verilmesine yönelik ilgili diğer yönetmelik/mevzuat) çerçevesinde yetkili sağlık kurumlarından alınan engelli sağlık kurulu raporunu,</p> <p>Engellilik derecesi (oranı): Engelli sağlık kurulu raporu verilmesine yönelik ilgili yönetmelik/mevzuat ile belirlenen esaslara göre tespit edilen, engellilik durumu itibarıyla tüm vücut fonksiyon kaybı oranını veya bu orana karşılık gelen derecelendirmeyi,</p> <p>Teknik belge: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı veya adı geçen Bakanlık tarafından görevlendirilmiş kuruluşlarca yetki verilen makine mühendisleri tarafından "Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik"14 hükümlerine uygun ve yapılan tertibatı/teribatları belirtir şekilde düzenlenen ve Türk Standartları Enstitüsü tarafından onaylanan belgeyi,</p> <p>Eksperiz raporu: 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun15 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinde tanımı yapılan ve ruhsatname sahibi sigorta eksperleri tarafından ilgili mevzuat çerçevesinde düzenlenen raporun ifade eder.</p> <p>1.2. Engellilik Derecesi %90 veya Üzerinde Olanların Taşıt Alımlarında İstisna</p> <p>1.2.1. Taşıtta Tadilat Aranmayan İstisna Uygulaması</p> <p>Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (a) alt bendi uyarınca, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi mallardan, Türk Gümrük Tarife Cetvelinin,</p> <ul style="list-style-type: none"> □ 87.03 tarife pozisyonunda yer alan, 1600 cm³ veya altında motor silindir hacmine sahip binek otomobil, panelvan, pick-up, arazi taşıtı, ATV, jeep, stejÇın vagon, vb. taşıtların, □ 87.04 tarife pozisyonunda yer alan, eÇya taşımaya mahsus, 2800 cm³ veya altında motor silindir hacmine sahip van, panelvan, kamyonet, pick-up, vb. taşıtların, □ 87.11 tarife pozisyonunda yer alan, motor silindir hacmine bakılmaksızın, motosikletlerin <p>engellilik derecesi %90 veya daha fazla olan malul veya engelliler tarafından beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı ÖTV'den müstesnadır. Bu istisnadan yararlanmak için, taşıtın özel tertibatlı olması ve malul veya engellinin taşıtı bizzat kullanması şartı aranmaz.</p>

7.2.1.2. Malul ve Engelliler Tarafından Bizzat Kullanmak Amacıyla İlk İktisabı Yapılan Araçlarda İstisna Uygulaması

(II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi araçlardan 87.03 (motor silindir hacmi 1600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 tarife pozisyonlarında yer alanların, bizzat kullanmak amacıyla sakatlığına uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malul ve engelliler tarafından ilk iktisabı ÖTV'den istisna edilmiştir. Bu istisnadan yararlanan kişilerin istisna uygulanan ilk iktisaplarına ilişkin olarak mükellefler tarafından verilecek ÖTV beyannamesine;

- Alıcının maluliyeti veya sakatlığı ile özel tertibat yaptıran araçları kullanabileceğine dair Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca yetkili sağlık kuruluşlarından alınan sağlık kurulu raporu (14 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliğinin 5 inci bölümü eklenen ibare) aslı veya noter onaylı örneği,

- Aracın sakatlığa uygun olarak tadil edildiğine dair teknik belgenin aslı veya noter onaylı örneği,

- Alıcının "H" sınıfı sürücü belgesinin fotokopisi,

eklenecek ve beyannamede ÖTV hesaplanmayacaktır.

Vergi dairesince kabul edilen beyanname ve ekleri incelenerek, araçta yapılan özel tertibatın raporda yazılı sakatlığa uygun hareket ettirici bir tadilat olduğu tespit edilecektir. Bu tespit üzerine tahakkuk fişi ve istisna uygulandığını gösteren "ÖTV Ödeme Belgesi" düzenlenecek ve mükellefe verilecektir.

Yetkili sağlık kurumlarından alınmış, engellilik derecesinin %90 veya daha fazla olduğuna dair engelli sağlık kurulu raporunun aslı veya noter onaylı örneğinin ÖTV mükellefine ibraz edilmesi suretiyle, taşıtın ilk iktisabında ÖTV uygulanmaması talep edilir. ÖTV mükellefleri, bu istisna kapsamındaki taşıt tesliminde hesaplanan ÖTV tutarını, fatura bedeline dâhil etmez, ancak fatura bedeline dâhil edilmeyen bu tutarı düzenlenen faturada "ÖTV Kanununun 7/2 Maddesi Kapsamında Hesaplanıp Fatura Bedeline Dâhil Edilmeyen ÖTV Tutarı ..... TL'dir." şerhi ile gösterir.

İstisna uygulanarak ilk iktisap kapsamında teslim edilen taşıtlar için de mükellefler tarafından (2A) numaralı ÖTV Beyannamesi verilir, ancak beyannamede ÖTV hesaplanmaz.

Satış faturasının, aslının aynı olduğu işletme yetkililerince imzalanarak ve kaşe tatbik edilerek onaylanmış fotokopisi ile engelli sağlık kurulu raporunun aslı veya noter onaylı örneği taşıtların ilk iktisabının yapıldığı motorlu araç ticareti yapanlar tarafından (2A) numaralı ÖTV Beyannamesinin verildiği gün takip eden günün mesai saati bitimine kadar bir dilekçe ekinde beyannamenin verildiği vergi dairesine verilir.

Vergi dairesince, beyanname ve söz konusu belgeler incelenerek istisna uygulandığını gösteren "ÖTV Ödeme Belgesi" mükellefe verilir.

1.2.2. Taşıtta Tadilat Aranan İstisna Uygulaması

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (b) alt bendiyle, Kanuna ekli (II) sayılı listede 87.03 tarife pozisyonu kapsamında vergilendirilen;

Yük taşımada kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi istiap haddinin %50'sinin altında olan taşıtların,

Sürücü dâhil 9 kişilik oturma yeri olan taşıtların

engellilik durumlarının taşıtları bizzat kullanamayacak ve sürekli olarak tekerlekli sandalye veya sedye kullanmalarını gerektirecek nitelikte olduğunu, yetkili sağlık kurumundan alınmış engelli sağlık kurulu raporuyla tevsik eden ve engellilik derecesi %90 veya daha fazla olan malul veya engelliler tarafından, beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı ÖTV'den istisna edilmiştir. Taşıtta, ilk iktisaptan önce tekerlekli sandalye veya sedye ile binilmesine ve seyahat edilmesine uygun tertibat yaptırılması zorunludur.

(II) sayılı listenin 87.03 tarife pozisyonu sırası kapsamında vergilendirilen; motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşan taşıtlar, bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilen taşıtlar, sürücü dâhil 8 kişiye kadar oturma yeri olan binek otomobilleri, yarış arabaları ve arazi taşıtlarının ilk iktisabında bu istisnadan yararlanılamaz.

Dolayısıyla bu istisna kapsamında, 87.03 tarife pozisyonunda sınıflandırılan panelvan, kombi gibi hem yük hem yolcu taşımacılığında kullanılabilen çok amaçlı taşıtlar ile sürücü dâhil 9 kişilik oturma yeri olan taşıtların ilk iktisabı yapılabilir.

Ayrıca, fabrika çıkışı veya ithali sürücü dâhil 9 kişilik oturma yeri olarak yapılan ve taşıtın "Araç Tip Onayı Belgesi"ne uygun, tamamlanmış araç uygunluk belgesinde de bu teknik özelliği belirtilen taşıtlardan, istisnadan yararlanabilen malul veya engellilerce engellilik durumlarına uygun olarak tekerlekli sandalye veya sedye ile binilmesine ve seyahat edilmesine imkân sağlayacak şekilde mezkûr düzenleme kapsamında yaptırılan tadilata bağlı olarak oturma yeri sayısı düşürülen taşıtların ilk iktisabı da bu düzenleme kapsamındadır.

Bunun yanı sıra, 10 veya üstü oturma yerine sahip taşıtların, mezkûr düzenleme çerçevesinde yaptırılan tadilat sonucu, istisna kapsamındaki taşıtlar haline getirilmesi suretiyle ilk iktisaplarının yapılması halinde de diğer şartların sağlanmasına bağlı olarak, söz konusu istisna düzenlemesinden yararlanılabilir.

Mezkûr istisnadan, yalnızca engellilik durumları sürücü olmalarını engelleyecek nitelikte olan, sürekli olarak tekerlekli sandalye veya sedye kullanması gerektiğini ve engellilik derecesinin %90 veya üzeri olduğunu engelli sağlık kurulu raporu ile belgeleyen malul veya engelliler yararlanabilir.

Yukarıda belirtilen mahiyetteki engelli sağlık kurulu raporunun aslı veya noter onaylı örneği ÖTV mükellefine ibraz edilmek suretiyle bu işlemde ÖTV uygulanmaması talep edilir. ÖTV mükellefleri, bu istisna kapsamındaki taşıt tesliminde hesaplanan ÖTV tutarını, fatura bedeline dâhil

etmez, ancak fatura bedeline dâhil edilmeyen bu tutarı düzenlenen faturada “*ÖTV Kanununun 7/2 Maddesi Kapsamında Hesaplanıp Fatura Bedeline Dâhil Edilmeyen ÖTV Tutarı ..... TL’dir.*” şerhi ile gösterir.

İstisna uygulanarak ilk iktisap kapsamında teslim edilen taşıtlar için de mükellefler tarafından (2A) numaralı ÖTV Beyannamesi verilir, ancak beyannamede ÖTV hesaplanmaz.

Satış faturasının, aslının aynı olduğu işletme yetkililerince imzalanarak ve kaşe tatbik edilerek onaylanmış fotokopisi ile engelli sağlık kurulu raporunun ve taşıtın yukarıda belirtilen kapsamda tadil edildiğine dair teknik belgenin aslı veya noter onaylı örneği, taşıtların ilk iktisabının yapıldığı motorlu araç ticareti yapanlar tarafından (2A) numaralı ÖTV Beyannamesinin verildiği gün takip eden günün mesai saati bitimine kadar bir dilekçe ekinde beyannamenin verildiği vergi dairesine verilir.

Vergi dairesince, beyanname ve söz konusu belgeler incelenerek istisna uygulandığını gösteren “*ÖTV Ödeme Belgesi*” mükellefe verilir.

Söz konusu istisna düzenlemesi gereğince yukarıda belirtilen kapsamda yapılan tadilatlar nedeniyle, Tebliğin (IV/Ğ) bölümü çerçevesinde ek ÖTV tarhiyatı yapılmayacağı tabiidir.

1.3. Engellilik Derecesi %90’ın Altında Olanların Taşıtlarında İstisna

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (c) alt bendi uyarınca, (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi mallardan, Türk Gümrük Tarife Cetvelinin,

87.03 tarife pozisyonunda yer alan, 1600 cm³ veya altında motor silindir hacmine sahip binek otomobil, panelvan, pick-up, arazi taşıtı, ATV, jeep, steysin vagon, vb. taşıtların,

87.04 tarife pozisyonunda yer alan, eşya taşımaya mahsus, 2800 cm³ veya altında motor silindir hacmine sahip van, panelvan, kamyonet, pick-up, vb. taşıtların,

87.11 tarife pozisyonunda yer alan, motor silindir hacmine bakılmaksızın, motosikletlerin

bizzat kullanmak amacıyla engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malul veya engelliler tarafından ilk iktisabı ÖTV’den müstesnadır.

İstisnadan yararlanmak için taşıtın, özel tertibatlı olması ve malul veya engelli tarafından bizzat kullanılabilir durumda olması şarttır.

Bu uygulamada, taşıtı hareket ettirici aksam olarak debriyaj, fren ve gaz pedalları ile vites kolu kabul edilir. İlk iktisaptan önce hareket ettirici aksamda sabitlenmiş bir şekilde özel tertibat yapılması gerekmekte olup, yapılan özel tertibatın kişinin engelliliğiyle uyumlu olması da zorunludur.

Sol el ve/veya kolda engelliliği bulunanların, taşıtta hareket ettirici aksam sayılan manuel vites kolunu engelliliğe uygun olarak direksiyona monte ettirmesi ve benzeri şekilde tadilat yaptırması veya taşıtın fabrika çıkışında vitesin direksiyonun sağ tarafına sabitlenmiş olması gibi haller hareket ettirici aksamda özel tertibat olarak kabul edilir.

Direksiyona topuz takılması, engelin bulunduğu taraftaki silecek kolu, sinyal, cam silecek kumandası, dörtlü flaşör, ön-arka cam su fiskeyesi, korna ve kontak gibi düzeneklerin diğer tarafa alınması veya direksiyon simidinde monte edilmesi ve benzeri tadilatlar taşıtı hareket ettirici aksamda özel tertibat kapsamında değerlendirilmez.

Taşıtın otomatik vitesli olması, engelliliğe uygun hareket ettirici özel tertibat yapılması şartının aranmasına engel değildir. Dolayısıyla otomatik vitesli taşıtların hareket ettirici aksamında da kişinin engelliliğine uygun olarak sabitlenmiş özel tertibat yapılması gerekmektedir. Örneğin, sağ ayağı ampute olan bir engellinin, fren ve gaz pedalında özel tertibat yaptırmadan otomatik vitesli taşıtı kullanması mümkün olmadığından, ancak anılan tertibatın yapılması halinde otomatik vitesli bir taşıt bakımından istisnadan faydalanılabilir.

Öte yandan, manuel vitesli bir taşıtı vites kolunda ve/veya debriyaj pedalında sabitlenmiş özel tertibat yaptırmadan kullanamayacak durumda olan engelliler bakımından, otomatik vitesli taşıtlar, özel tertibatlı taşıtlar olarak kabul edilir.

Engellilik durumunun tevsikinde ibrazı zorunlu olan engelli sağlık kurulu raporu, maluliyeti veya engelliliği ile sadece özel tertibat yaptırılan taşıtların (veya engelliliği ile başkaca hareket ettirici özel tertibat yapılmasına gerek olmaksızın otomatik vitesli taşıtların) kullanılabilmesine dair değerlendirmeyi içermeli ya da bu hususun anlaşılabilmesini sağlayacak şekilde açık olmalıdır.

Engellilik derecesi %90'ın altında olanlarda, aranan şartları haiz olmak koşuluyla belli bir engellilik derecesine sahip olunması şartı aranmaz.

Öte yandan engellilik durumu, ilk iktisabı yapılacak taşıtın hareket ettirici aksamında tadilat yaptırılmasını gerektirecek nitelikte olmalıdır. Örneğin, sağ veya sol el parmaklardan herhangi bir ya da birkaçının olmamasına rağmen vitesin değiştirilmesine engel, vites kolunda tadilat yaptırılmasını gerektirecek bir durumun bulunmaması halinde manuel veya otomatik vitesli taşıt alımında istisna uygulanmaz.

Özel tertibatlı veya özel tertibat yaptırılan taşıtların maluliyeti veya engelliliği ile kullanılabilmesine dair engelli sağlık kurulu raporunun aslı veya noter onaylı örneği ile "H" sınıfı sürücü belgesinin ÖTV mükellefine ibraz edilmesi suretiyle, taşıtın ilk iktisabında ÖTV uygulanmaması talep edilir. ÖTV mükellefleri, bu istisna kapsamındaki taşıt tesliminde hesaplanan ÖTV tutarını, fatura bedeline dâhil etmez, ancak fatura bedeline dâhil edilmeyen bu tutarı düzenlenen faturada "*ÖTV Kanununun 7/2 Maddesi Kapsamında Hesaplanıp Fatura Bedeline Dâhil Edilmeyen ÖTV Tutarı* ..... TL'dir." Şerhi ile gösterir.

İstisna uygulanarak ilk iktisap kapsamında teslim edilen taşıtlar için de mükellefler tarafından (2A) numaralı ÖTV Beyannamesi verilir, ancak beyannamede ÖTV hesaplanmaz.

Beyannamenin verildiği günü takip eden günün mesai saati bitimine kadar bir dilekçe ekinde;

Alıcının (malul veya engellinin), maluliyeti veya engelliliği ile özel tertibat yaptırılan taşıtları kullanabilmesine dair engelli sağlık kurulu raporunun aslı veya noter onaylı örneği,

Bizzat kullanım amacıyla, taşıtın hareket ettirici aksamında engelliliğe uygun olarak tadilat yapıldığına dair teknik belgenin aslı veya noter onaylı örneği,

Alıcının (malul veya engellinin) "H" sınıfı sürücü belgesinin fotokopisi,

Satış faturasının, aslının aynı olduğu işletme yetkililerince imzalanarak ve kaşe tatbik edilerek onaylanmış fotokopisi mükellef tarafından, beyannamenin verildiği vergi dairesine verilir. Otomatik vitesli taşıtların özel tertibatlı olarak kabul edildiği hallerde, beyannamenin verildiği vergi dairesine, taşıtın engelliliğe uygun olarak tadil edildiğine dair teknik belge yerine taşıtın otomatik vitesli olduğuna dair uygunluk belgesinin aslı veya noter onaylı örneği verilir. Vites kutusuna ait bilgilere uygunluk belgesinde yer verilmeyen taşıtlarda, uygunluk belgesi yerine taşıtın otomatik vitesli olduğuna dair ÖTV mükellefinden yazılı beyan alınır.

Vergi dairesince beyanname ve söz konusu belgeler incelenerek, taşıtın, ibraz edilen raporda yazılı engelliliğe uygun özel tertibatlı olduğu tespit edilir. Bu tespit üzerine, istisna uygulandığını gösteren "ÖTV Ödeme Belgesi" mükellefe verilir.

7.2.1.3. İstisnadan Yararlanılarak İlk İktisabı Yapılan Araçların Hurdaya Çıkarılması Halinde İstisna Uygulanması

5766 sayılı Kanununun 19 uncu maddesinin (c) bendi ile Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin 2 numaralı bendine eklenen (c) alt bendi hükmüyle, 87.03 (motor silindir hacmi 1600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, Kanununun 7 nci maddesinin 2 numaralı bendinin (a) ve (b) alt bentlerinde belirtilen malül ve engelliler tarafından ilk iktisabından sonra deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale gelmesi nedeniyle hurdaya çıkarılmasında, bu G.T.İ.P. numaralarında yer alan malları hurdaya çıkaran malül ve engelliler tarafından yeni bir aracın ilk iktisabı ÖTV'den istisna edilmiştir.

Bu şekilde istisnadan yararlanmak isteyen malül ve engellilerin istisnadan yararlanarak ilk iktisabını yaptığı araçla ilgili olarak bu aracın deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale geldiğini tevsik eden ekspertiz raporu ile "hurdaya çıkarılmıştır" damgası vurularak kayıt konulan tescil belgesinin aslı veya noter onaylı örneğini de ibraz etmeleri şartıyla, durumlarına göre 7.2.1.1. veya 7.2.1.2. bölümünde yapılan açıklamalara göre işlem yapılarak, ilk iktisabını yapacakları yeni araçlar için

1.4. İstisna Kapsamında İlk İktisabı Yapılan Taşıtların Hurdaya Çıkarılması Halinde İstisna

Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (d) alt bendiyle, söz konusu bendin (a), (b) ve (c) alt bentleri kapsamındaki taşıtların aynı alt bentlerde belirtilen malul ve engelliler tarafından ilk iktisabından sonra beş yıl geçmeden deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale gelmesi nedeniyle hurdaya çıkarılmasında, bu alt bentler kapsamındaki taşıtları hurdaya çıkaran malul ve engelliler tarafından yeni bir taşıtın ilk iktisabı ÖTV'den istisna edilmiştir.

Bu şekilde istisnadan yararlanmak isteyen malul ve engellinin, istisnadan yararlanarak ilk iktisabını yaptığı taşıtın deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale geldiğini tevsik eden ekspertiz raporu ile "hurdaya çıkarılmıştır" damgası vurularak kayıt konulan tescil belgesinin aslı veya noter onaylı örneğini ibraz etmesi şartıyla, durumuna göre Tebliğin (II/C/1.2 ve 1.3) bölümünde yapılan açıklamalara göre işlem yapılır ve aranan

ÖTV istisnası uygulanacaktır.

7.2.1.4.Ortak Hususlar

Yukarıda belirlenen usul ve esaslara göre ilk iktisabında ÖTV istisnası uygulanan araçlar için istisnadan yararlanan kişi (veya kişiler) adına düzenlenecek faturalarda ÖTV gösterilmeyecektir. Bu araçların kayıt ve tescilini yapanların, araç sahibinin faturada ve "ÖTV Ödeme Belgesi"nde alıcı olarak gösterilen kişi (veya kişiler) olduğunu tespit etmeleri gerekmektedir.

Mükellefler, bu kapsamda istisna uygulanan işleminin bulunduğu aylar için 1 Seri No.lu ÖTV Genel Tebliği ekinde örneği bulunan (EK:1) forma uygun olarak düzenleyecekleri listeleri, takip eden ayın onbeşinci günü akşamına kadar Gelir İdaresi Başkanlığının (0 312) 415 28 21, 415 28 22 telefaks numaralarına göndereceklerdir. İstisnadan yararlananların, daha önce de bu istisnadan yararlandığı aracı ilk iktisap tarihinden itibaren 5 yıl geçmeden deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale geldiği için hurdaya ayırmış olması halinde, söz konusu form düzenlenirken "Taşıta İlişkin Bilgiler" bölümünün ilk satırına yeni iktisap edilen araca ait bilgiler, bir alt satıra ise hurdaya ayrılan araç bilgileri yazılacaktır. Hurdaya ayrılan araca ait bilgilerin yazılacağı alt satırdaki "KDV Hariç Satış Bedeli" kutusuna, hurdaya ayrılan aracın trafikten çekilme işleminin yapıldığı tarih yazılacaktır. Vergi dairesi başkanlıkları ile defterdarlıklar tarafından aylık olarak Başkanlığımıza gönderilen listeler de bu şekilde düzenlenecektir.

Malul ve engellilerin yurt dışından ithal edeceği taşıt araçları için de bu belgelerin gümrük idaresine ibrazı üzerine istisna uygulanacaktır. İstisna kapsamında taşıt aracı ithal edenlerin kimlik bilgileri (adı, soyadı, ana ve baba adı, doğum yeri ve tarihi), sakatlığa dair raporun verildiği hastane, tarihi, sayısı, sakatlık türü ve derecesi ile ithal edilen taşıt aracının özelliklerini (G.T.İ.P. numarası, cinsi, modeli, markası, tipi, motor silindir hacmi) gösteren listeler gümrük idarelerince aylık olarak hazırlanarak, takip eden ayın onbeşinci günü akşamına kadar Gelir İdaresi Başkanlığının (0 312) 415 28 21, 415 28 22 telefaks numaralarına gönderilecektir. İthal ettiği araç için istisnadan yararlananların, daha önce bu istisnadan yararlandığı aracı ilk iktisap tarihinden itibaren 5 yıl geçmeden deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale geldiği için hurdaya ayırmış olması halinde, hurdaya ayrılan araç bilgileri ile hurdaya ayırma işleminin gerçekleştiği tarih de listeye yazılacaktır.

Öte yandan bu şekilde istisna kapsamında iktisap edilen araçların istisnadan yararlananlar dışındakilere satışında, bu Tebliğin (15.2.) bölümündeki açıklamalar çerçevesinde vergileme yapılacaktır.

şartları haiz olması kaydıyla ilk iktisabını yapacağı yeni taşıt için de ÖTV istisnası uygulanır.

Söz konusu belgeler, diğer belgelerle birlikte, taşıtların ilk iktisabının yapıldığı motorlu araç ticareti yapanlar tarafından, (2A) numaralı ÖTV Beyannamesinin verildiği günü takip eden günün mesai saati bitimine kadar bir dilekçe ekinde beyannamenin verildiği vergi dairesine verilir.

Bu kapsamda ÖTV'den istisna olarak ilk iktisabı yapılan ikinci taşıtın ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçmedikçe, bir başka taşıtın iktisabında Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi kapsamında ÖTV istisnası uygulanmaz.

Deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale gelmesi nedeniyle bu bölümdeki şartlar dâhilinde hurdaya çıkarılan taşıt ile taşıtın sahibi malul ve engelliye ilişkin bilgiler (T.C. kimlik numarası, adı-soyadı, ana ve baba adı, doğum yeri ve tarihi, ikametgâh adresi, taşıtın cinsi, markası, tipi, modeli, silindir hacmi, şasi numarası, ilk iktisap tarihi, hurdaya ayrıldığı tarih) ilgili vergi dairesi müdürlüğünce, belgelerin kendilerine ibraz tarihinden itibaren üç iş günü içinde e-vdo sistemine girilir.

1.5. Ortak Hususlar

İlk iktisabında ÖTV istisnası uygulanan taşıtlar için istisnadan yararlanan malul veya engelli adına düzenlenen faturada ÖTV gösterilmez. Bu taşıtların kayıt ve tescilini yapanlar tarafından, taşıt sahibinin faturada ve "ÖTV Ödeme Belgesi"nde alıcı olarak gösterilen malul veya engelli olduğunun tespit edilmesini takiben kayıt ve tescil işlemi yapılır.

Malul veya engellilerin bu istisna kapsamında ithal edeceği taşıtlar için de Tebliğin ilgili bölümlerinde belirtilen belgelerin gümrük idaresine ibrazı üzerine istisna uygulanabilir.

Motorlu araç ticareti yapanlar, istisna kapsamında taşıt almak isteyen malul veya engellinin daha önce bu istisnadan yararlanıp yararlanmadığını, yararlanmış ise istisnadan yararlandığı tarihten itibaren (ay bazında) beş yıl geçip geçmediğini, Gelir İdaresi Başkanlığı web adresinde yer alan ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığında temin edilen bilgileri de içerecek şekilde oluşturulan "*İnternet Vergi Dairesi / Sorgulamalar / Engellilik İstisnası Bilgileri*" bölümünden sorgulayabilirler. Bu kapsamda, istisnadan faydalanarak taşıt ithal edenlerin kimlik bilgileri (T.C. kimlik numarası, adı-soyadı, ana ve baba adı, doğum yeri ve tarihi) ile ithal edilen taşıtın özelliklerini (G.T.G.P. numarası, cinsi, markası, tipi, modeli, motor silindir hacmi, Şasi numarası) ve ithalat tarihini içeren liste Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğünce en geç ithalat tarihini takip eden ayın sonuna kadar Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilir. Söz konusu sorgulama için motorlu araç ticareti yapan mükellefler tarafından, varsa mevcut kullanıcı kodu, parola ve Şifreleri kullanılır; yoksa bağlı buldukları vergi dairesinden kullanıcı kodu, Şifre ve parola alınır. Bu şekilde yapılacak sorgulamalarda, "*Sorgulamalar*" bölümünden "*Engellilik İstisnası Bilgileri*" bölümü seçilir. Engellilik istisnasından yararlanma durumu sorgulanacak kişinin T.C. kimlik numarası/yabancı kimlik numarası yazılmak suretiyle sorgulama yapılır. Motorlu araç ticareti yapanlar ile istisnadan yararlanmak isteyen malul veya engelliler arasında sorgulama bilgilerine ilişkin ihtilaf doğması halinde, ilgili vergi dairesinden bilgi alınabilir.

Bu istisnadan yararlanılarak ilk iktisabı yapılan taşıtın ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçmeden satışı veya devrinde, ÖTV'sinin ödenmiş olması, söz konusu taşıtın ilk iktisabından itibaren beş yıllık süre içinde ilk iktisabı yapılacak diğer bir taşıt için istisnadan yararlanmayı sağlamaz.

Bu istisna kapsamında ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçtikten sonra, istisnadan yararlanan kişinin, Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi kapsamında iktisap edeceği bir başka taşıt için de ÖTV istisnası uygulanması mümkün olup, bu şekilde istisnadan yararlanılabilemesi için eldeki taşıtın satılması veya devri aranmaz.

İstisna kapsamında ilk iktisabı yapılan taşıtın beş yıllık süre dolmadan Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri uyarınca ayıplı mal kapsamında iade edilerek, aynı nitelikleri haiz yeni bir taşıtın iktisabı halinde, söz konusu taşıt için de istisna uygulanması mümkündür. Bu durumda, beş yıllık sürenin başlangıcı, yeni alınan taşıtın ilk iktisabı tarihinden itibaren başlar.

Bununla birlikte, malul veya engellinin ölümünden sonra, mirasçılara veraset yoluyla intikal eden taşıtın, ayıplı mal kapsamında olması nedeniyle mirasçılar tarafından satıcıya iade edilmesi ve bunun karşılığında yeni bir

<p>Kanunun 7 nci maddesinin 5228 sayılı Kanunla değişik 2 numaralı fıkrası ile (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi mallardan 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.I.P. numaralarında yer alanların, sakatlık derecesi % 90 veya daha fazla olan malul ve engelliler ile bizzat kullanma amacıyla sakatlığına uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malul ve engelliler tarafından beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı vergiden istisna edilmiştir.</p>	<p>taşıtın iktisap edilmek istenmesi halinde, yeni taşıtın mirasçılar tarafından ilk iktisabında istisna kapsamında işlem tesis edilmez.</p> <p>Malul veya engelli tarafından iktisabı yapılan taşıtın kayıt ve tescil ettirilmeden malul veya engellinin vefat etmesi durumunda, mezkûr istisna uygulamasından yararlanılamaz. Bu durumda, taşıtın mükellefe iade edilmemesi halinde, mirası reddetmeyen varis/varisler tarafından kayıt ve tescilden önce taşıta ait ÖTV beyan edilip ödenir.</p> <p>Malul veya engelli tarafından ÖTV'den istisna olarak ithal edilen taşıtın, ithalat tarihinden itibaren beş yıllık süre geçmeden Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinden yararlanılamaz.</p> <p>Engellilere, engelli sağlık kurulu raporu verilmesine dair ilgili mevzuatın değişmesi halinde, değişiklik tarihinden önce usulüne uygun olarak düzenlenmiş olan engelli sağlık kurulu raporları ÖTV istisnası uygulamasında geçerlidir. Ancak, Özel Tüketim Vergisi Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten önce alınmış sağlık kurulu raporlarına dayanılarak bu istisna kapsamında işlem tesis edilmez.</p> <p>Malul veya engellinin, birden fazla engelli sağlık kurulu raporunun bulunması halinde, en son tarihli rapor bu uygulamada dikkate alınır. Malul veya engelli tarafından geçerli raporun ibraz edilmediğinin tespiti ve ibraz edilmeyen en son tarihli raporun da ilgili istisna uygulamasında aranılan mahiyette olmaması durumunda, ziyaa uğratılan vergi, vergi ziyai cezası ve gecikme faizi ile birlikte malul veya engelliden aranır.</p> <p>Engelli sağlık kurulu raporunda, raporun süresiz olduğunun belirtilmesi halinde herhangi bir tarihle sınırlı olmaksızın; belirli süre içinde geçerli olduğunun belirtilmesi halinde, raporun süresinin bitimine altı aydan az bir süre kalmaması kaydıyla, bu süre içinde, ilk iktisabı yapılacak taşıtın bakımından söz konusu raporlara dayanılarak istisnadan yararlanılabilir.</p> <p>Sürelili raporlara dayanılarak istisnadan yararlanılması halinde, raporun süre bitiminde ÖTV istisnasının devamı için yeni rapor ibrazı aranmaz.</p> <p>Malul veya engelliler tarafından ibrazı zorunlu engelli sağlık kurulu raporunun örneği ile şekli ve içeriğine ilişkin açıklamalar, söz konusu raporun verilmesine dair ilgili mevzuatla belirlenmiş olup, rapor tarihi dikkate alınmak suretiyle bu tarihte geçerli mevzuatla yapılan belirlemeler çerçevesinde raporun uygun olup olmadığı vergi dairesince tespit edilir. Bu kapsamda, engelli sağlık kurulu raporu verebilecek yetkili sağlık kurumlarının kontrolü de Sağlık Bakanlığının resmi internet sitesinden yapılır.</p> <p>İstisnadan, Türkiye'de ikamet eden ve ikamet tezkeresine sahip yabancı ülke vatandaşları ile yurt dışında ikamet eden Türk uyruklu mavi kart sahipleri de yararlanabilir. Bunların da aranan Şartları haiz olmaları ve belgeleri ibraz etmeleri gerektiği tabiidir. Ancak yurt dışından alınan ehliyet ve/veya rapora dayanılarak bu istisna uygulaması kapsamında işlem tesis edilemez.</p> <p>İstisna kapsamında ilk iktisabı yapılan taşıtın, engelli kişi tarafından bizzat kullanılması; engelli kişinin taşıtı bizzat kullanmasının mümkün olmaması halinde ise sürekli olarak istifadesine sunulması gerekmektedir. Taşıtı, zorunlu sebepler dışında, engelli tarafından bizzat kullanılmadığının veya engellinin taşıtı bizzat kullanamayacak durumda olması halinde taşıtı bariz bir şekilde engellinin istifadesine sunulmadığının tespiti halinde, istisna şartlarının ihlal edildiği kabul edilir ve ilk iktisapta ödenmeyen ÖTV, vergi ziyai cezası ve gecikme faizi ile birlikte malul veya engelliden aranır. Ayrıca, taşıtı ilk iktisabında yaptırılan hareket ettirici aksamın, sonradan söküldüğünün tespit edilmesi halinde de aynı yönde işlem tesis edilir. Söz konusu durumlara ilişkin tespitlerin, ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçtikten sonra yapılması halinde, ilk iktisapta ödenmeyen ÖTV ile ilgili olarak herhangi bir işlem tesis edilmeyeceği açıktır.</p> <p>1.6. Sorumluluk Bu istisna uygulamasında, belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde işlem tesis edilmemesi suretiyle istisna kapsamında taşıtı teslim edilmesi halinde ziyaa uğratılan vergi, vergi ziyai cezası ve gecikme faizi ile birlikte, Tebliğin (II/C/1.5) bölümünde malul veya engellinin sorumlu tutulduğu durumlar hariç, motorlu araç ticareti yapanlardan aranır.</p> <p>Öte yandan muvazaaya dayanan bir ilişki içerisinde engelli kişi adına taşıtı iktisap edildiğinin tespiti halinde ilk iktisapta ödenmeyen ÖTV, vergi ziyai cezası ve gecikme faizi ile birlikte müştereken ve müteselsilen işleme taraf olanlardan (adına taşıtı iktisap edilen engelli, engelli adına alıp fiilen kendi</p>
---	---

	istifadesine kullanan ile durumdan haberdar olması şartıyla motorlu araç ticareti yapan kişiden) aranır.
--	--

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

KAPSAM YMM LTD. ŞTİ.